

Datum : April 2019
Aan : ABU-leden
Van : ABU-secretariaat
Betreft : Payrolltoeslag CAO Gemeenten

CAO-afspraken payrollwerknemers

In de CAO Gemeenten hebben sociale partners afgesproken dat medewerkers die op basis van payrolling werkzaam zijn een beloning moeten ontvangen die vergelijkbaar is met de beloning van een ambtenaar (een medewerker met een aanstelling bij een gemeente). Deze afspraak is uitgewerkt in artikel 3:2a CAR en nader toegelicht in een [brief](#) aan de gemeenten. Artikel 3:2a CAR verplicht gemeenten afspraken met payrollwerkgevers te maken over de beloning van payrollwerknemers. Naast de verplichte beloningselementen uit de ABU-CAO krijgen payrollwerknemers recht op drie extra beloningselementen uit de CAR-UWO. Het gaat om de IKB-bronnen eindejaarsuitkering, de werkgeversbijdrage levensloop en een met de ABP-pensioenregeling vergelijkbaar pensioen (hierna te noemen: 'aanvullende beloningselementen'). Als de gelijke of gelijkwaardige drie beloningselementen niet of niet volledig onderdeel uitmaken van de totale beloning aan de payroll werknemer, dan spreekt de gemeente met het payrollbedrijf schriftelijk af dat in plaats hiervan een toeslag (hierna te noemen: 'payrolltoeslag') wordt uitbetaald aan de payrollwerknemer.

De cao-afspraken is een verplichting waaraan *de gemeenten* moeten voldoen. Payrollwerkgevers zijn gebonden aan de ABU-CAO en niet aan de CAO Gemeenten. Gemeenten zullen de verplichting evenwel willen naleven door met payrollwerkgevers afspraken te maken. Daarbij kunnen zich (uitvoerings)vragen voordoen rondom de payrolltoeslag, waarop artikel 3:2a CAR en de brief aan gemeenten geen antwoorden gegeven. Door de ABU zijn voornamelijk zeven mogelijke 'onduidelijkheden' gesignaleerd. In dit document worden deze benoemd en wordt geschetst op welke wijze hiermee kan worden omgegaan. Getracht is tot een redelijke uitkomst te komen, daarmee rekening houdend met wet- en regelgeving, cao en rechtspraak. Dit document is adviserend van aard en heeft geen 'bindend' karakter.¹

(Uitvoerings)vragen

1. Moeten de aanvullende beloningselementen en de payrolltoeslag worden doorbetaald tijdens vakantie?

Ja. Volgens artikel 55 ABU-CAO moet tijdens vakantie het 'feitelijk loon' worden doorbetaald. De aanvullende beloningselementen en de payrolltoeslag vallen niet onder het feitelijk loon. Lid 11 van datzelfde artikel bevat echter een uitbreiding van dit loon en (ook) op grond van Europese rechtspraak moet bij loonbetaling tijdens vakantie een ruim loonbegrip worden gehanteerd. Het gaat om "elke last die intrinsiek samenhangt met de uitvoering van de taken die de werknemer zijn opgedragen in zijn arbeidsovereenkomst en waarvoor hij een financiële vergoeding ontvangt die wordt gerekend tot de globale beloning van de werknemer."² Een werknemer moet tijdens vakantie in een positie verkeren die qua beloning gelijk is aan periodes waarin wordt gewerkt.³ Het ligt dan in de rede dat de aanvullende beloningselementen en/of de payrolltoeslag moeten worden doorbetaald tijdens vakantie.

2. Moeten de aanvullende beloningselementen en de payrolltoeslag worden doorbetaald tijdens ziekte?

¹ Bij de vragen en antwoorden wordt uitgegaan van de situatie dat de arbeidskracht daadwerkelijk werkzaam is voor de opdrachtgever; de uitkomsten zien dus op de beloning tijdens een opdracht.

² Arresten Williams/British Airways en Lock/British Gas Trading Limited.

³ Arrest Robinson-Steele.

Ja. Volgens artikel 53 ABU-CAO is tijdens ziekte het 'geldend loon' verschuldigd. Onder dit ruime loonbegrip vallen ook de aanvullende beloningselementen en/of de payrolltoeslag.

3. Moeten de aanvullende beloningselementen en de payrolltoeslag worden doorbetaald tijdens feestdagen?

Nee. Tijdens feestdagen bestaat aanspraak op betaling van het 'feitelijk loon' (artikel 58 lid 4 ABU-CAO). Het feitelijk loon omvat alleen het brutoloonbedrag (artikel 1 sub h ABU-CAO); de aanvullende beloningselementen en/of de payrolltoeslag vallen hier niet onder.

4. Moet de payrolltoeslag per uur worden betaald of moet/mag een andere periode worden gehanteerd?

Artikel 3:2a CAR en de LOGA-brief bevatten geen voorgeschreven wijze omtrent de te hanteren periode. Hierover kunnen derhalve tussen partijen naar eigen inzicht afspraken worden gemaakt).

5. Moeten de aanvullende beloningselementen per uur worden betaald of moet/mag een andere periode worden gehanteerd?

Artikel 3:2a CAR en de LOGA-brief bevatten geen voorgeschreven wijze omtrent de te hanteren periode. Hierover kunnen derhalve tussen partijen naar eigen inzicht afspraken worden gemaakt. Voor de eindejaarsuitkering geldt dan bijvoorbeeld dat kan worden afgesproken dat deze wordt opgebouwd via een reservering en bij het einde van het jaar wordt uitbetaald (en naar rato bij een voortijdig einde van het dienstverband).

6. Dienen de toeslagen voor de eindejaarsuitkering (6,75%) en levensloopregeling (1,75%) ook te worden opgebouwd over onregelmatigheids- en ploegentoeslagen?

Nee. In artikel 3:2a lid 2 CAR wordt voor de eindejaarsuitkering en de levensloopregeling verwezen naar artikel 3:28 lid 2 sub a en b CAR. De opbouw vindt volgens deze bepalingen plaats over het "in de maand van opbouw geldende salaris". Ook in artikel 3:2a lid 4 CAR wordt verwezen naar het begrip 'salaris'. Onder salaris wordt verstaan het "maandbedrag dat binnen de salarisschaal aan de ambtenaar is toegekend, naar evenredigheid van diens formele arbeidsduur" (artikel 1:1 onder qq CAR). Uit de verwijzing naar de begrippen salarisschaal en formele arbeidsduur volgt dat onregelmatigheids- en ploegentoeslagen niet onder het begrip 'salaris' vallen.

7. Dient de pensioentoeslag van 7% ook te worden opgebouwd over onregelmatigheids- en ploegentoeslagen?

Nee. Volgens artikel 3:2a lid 5 CAR bedraagt de toeslag 7% van het 'salaris'. Onder salaris wordt verstaan het "maandbedrag dat binnen de salarisschaal aan de ambtenaar is toegekend, naar evenredigheid van diens formele arbeidsduur" (artikel 1:1 onder qq CAR). Uit de verwijzing naar de begrippen salarisschaal en formele arbeidsduur volgt dat onregelmatigheids- en ploegentoeslagen niet onder het begrip 'salaris' vallen.

8. Dient vakantiebijslag over de payrolltoeslag te worden berekend?

Ja. In paragraaf 3.3 van de LOGA-brief staat onder meer: "De toeslag maakt deel uit van het loon van de payroll werknemer en behoort tot de (reken)grondslag voor de vakantietoelage."
